

PROVEDBA POKAZNIH LETOVA

Naredba o zrakoplovnoj sigurnosti ASO-2021-001

Lista revizija:

Broj revizije: 0 / 21.06.2021.

Pokretač: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija)

1. Područje primjene

Ova Naredba o zrakoplovnoj sigurnosti (u daljnjem tekstu: Naredba) primjenjuje se na operatore zrakoplova koji su u postupku certificiranja u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 965/2012 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 965/2012) i Pravilnikom o uvjetima i načinu upotrebe aviona i helikoptera na koje se ne primjenjuje Uredba (EU) 2018/1139 (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

2. Osnova za izdavanje Naredbe

Zakon o zračnom prometu, članak 5. („Narodne novine“, broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14).
Odredbe ARO.GEN.310 i ARO.OPS.150 Uredbe Komisije (EU) br. 965/2012, kako je zadnje izmijenjena i dopunjena.

3. Referentni propisi

- a) Uredba (EU) br. 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa (SL L 212, 22.8.2018.),
- b) Uredba Komisije (EU) br. 965/2012 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama (SL L 296, 25.10.2012.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena,
- c) Uredba (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu (SL L 122/18, 24.4.2014) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 376/2014), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena,
- d) Uredba (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o istragama i sprečavanju nesreća i nezgoda u civilnom zrakoplovstvu (SL L 295, 12.11.2010.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 996/2010),
- e) Uredba (EZ) br. 785/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima za zračne prijevoznike i operatore zrakoplova u vezi s osiguranjem (SL L 138, 30.4.2004.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 785/2004), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena,
- f) Pravilnik o uvjetima i načinu upotrebe aviona i helikoptera na koje se ne primjenjuje Uredba (EU) 2018/1139 („Narodne Novine“, broj 134/20).

4. Svrha Naredbe

Verifikacija sposobnosti operatora zrakoplova za izvođenje letačkih operacija za koje Agencija izdaje certifikat ili daje posebno ili specifično odobrenje.

5. Definicije i kratice

- a) AOC (*Air Operator Certificate*): za potrebe ove Naredbe kratica za označavanje Svjedodžbe operatora zrakoplova koja se izdaje u skladu s odredbom ARO.OPS.100 Uredbe (EU) br. 965/2012.
- b) ATFM (*Air Traffic Flow Management*): kratica za označavanje upravljanja protokom zračnog prometa.
- c) MEL (*Minimum Equipment List*): kratica za označavanje liste minimalne opreme.
- d) OPSPEC (*Operations Specifications*): kratica za označavanje operativnih specifikacija koje se operatoru zrakoplova izdaju u skladu s odredbom ARO.OPS.100 Uredbe (EU) br. 965/2012.

6. Opće odredbe

6.1. Operator zrakoplova mora provesti pokazne letove prije:

- a) prvog izdavanja Svjedodžbe operatora zrakoplova (AOC) i
- b) uvođenja novog tipa zrakoplova u operativne specifikacije (OPSPEC).

6.2. Agencija od operatora zrakoplova može zahtijevati provedbu pokaznih letova prije:

- a) prvog izdavanja Ovlaštenja za letačke operacije visokog rizika u skladu s Uredbom (EU) br. 965/2012 ili Pravilnikom, kako je primjenjivo
- b) promjene tipa zrakoplova ili vrste specijalizirane operacije u Ovlaštenju za letačke operacije visokog rizika u skladu s Uredbom (EU) br. 965/2012 ili Pravilnikom, kako je primjenjivo
- c) davanja posebnog ili specifičnog odobrenja u skladu s Prilogom V. Uredbe (EU) br. 965/2012 ili Pododjeljkom C Pravilnika, kako je primjenjivo i
- d) odobravanja promjene geografskog područja izvođenja letačkih operacija.

6.3. Agencija će pisanim Pozivom od operatora zatražiti dostavu Plana provođenja pokaznih letova i u Pozivu će odrediti:

- a) broj pokaznih letova
- b) zrakoplove
- c) rutu i aerodrome
- d) vrstu instrumentalnog prilaženja, kako je primjenjivo
- e) područja aktivnosti operatora koja će nadzirati i
- f) uvjete za provedbu pokaznog leta.

6.4. Plan provođenja pokaznih letova operator mora dostaviti Agenciji na prihvaćanje najmanje 10 radnih dana prije namjeravanog datuma provedbe pokaznih letova.

6.5. Plan provođenja pokaznih letova mora biti u skladu sa zahtjevima Agencije određenim u Pozivu iz točke 6.3. ove Naredbe i sadržavati najmanje:

- a) ime, prezime i kontakt osobe za koordinaciju između operatora i Agencije

- b) detaljan raspored letova; uključujući datume, vremena polijetanja i slijetanja te aerodrome koji će se koristiti
- c) imena i funkcije članova letачke i kabinske posade te drugog zrakoplovnog osoblja na svakom letu, kako je primjenjivo i
- d) Imena i funkcije osoba na letovima koji nisu zrakoplovno osoblje.

6.6. U slučaju nesreće, ozbiljne nezgode ili događaja, operator o tome mora obavijestiti Agenciju kao i sva nadležna zrakoplovna tijela na čijem se teritoriju obavljao pokazni let, a u skladu s Uredbom (EU) br. 996/2010 i Uredbom (EU) br. 376/2014.

7. Područja nadzora

7.1. Primjeri područja aktivnosti operatora u kojima Agencija nadzire provedbu pokaznih letova, a koja se određuju Pozivom iz točke 6.3. ove Naredbe jesu:

- a) priprema, otprema i praćenje leta
- b) shema trajanja vremena letачke dužnosti
- c) dozvole i ovlaštenja zrakoplovnog osoblja
- d) pretpoletno informiranje članova posade zrakoplova
- e) pretpoletni pregled zrakoplova, bilježenje i otklanjanje kvarova, upotreba MEL-a
- f) prihvat i otprema zrakoplova
- g) prihvat i otprema zrakoplova u zimskim uvjetima
- h) opasne robe u procesu prihvata i otpreme zrakoplova
- i) prihvat i otprema putnika
- j) sigurnosno informiranje putnika
- k) posebne kategorije putnika
- l) izvođenje letачkih i kabinskih operacija, standardni operativni postupci
- m) operativna kontrola
- n) donošenje odluka zrakoplovnog osoblja
- o) podrška ugovorenih aktivnosti
- p) usklađenost između planova leta i slotova zračne luke
- q) komunikacija s nadležnom kontrolom zračnog prometa
- r) pridržavanje mjera upravljanja protokom zračnog prometa (ATFM).

7.2. Radi provjere spremnosti zrakoplovnog osoblja u primjeni neuobičajenih postupaka i postupaka u slučaju hitnosti, nadzorni tim Agencije tijekom provedbe pokaznih letova zrakoplovnom osoblju postavlja pitanja i od njih očekuje pravovremene i ispravne odgovore. Takve aktivnosti niti u jednom trenutku ne smiju dovesti u pitanje sigurnost leta ili utjecati na njegov profil.

8. Uvjeti za provedbu pokaznog leta

- 8.1. Pokazni let provodi se nakon audita provedenog kod operatora i nakon što su otklonjene sve nesukladnosti utvrđene tijekom istoga.
- 8.2. Najmanji broj pokaznih letova je dva, osim ako Agencija u Pozivu iz točke 6.3. ove Naredbe ne odredi drugačije.

- 8.3. Agencija u Pozivu iz točke 6.3. ove Naredbe može odrediti provođenje jednog ili više pokaznih letova noću.
- 8.4. Operator mora provoditi pokazni let u skladu s Operativnim priručnikom kojeg je prethodno prihvatila Agencija.
- 8.5. Operator mora osigurati konfiguraciju članova posade zrakoplova kao što se to zahtijeva u letačkoj operaciji za koju se certificira.
- 8.6. Operator mora izvesti najmanje jedan instrumentalni prilaz kojeg odredi Agencija, ako je primjenjivo.
- 8.7. Prije provedbe pokaznog leta nadzorni tim Agencije mora sa članovima posade zrakoplova održati informativni sastanak na kojemu će se pojasniti proces nadzora i ciljevi koji se moraju postići.
- 8.8. Na pokaznim letovima ne smije biti putnika, tereta ili pošte koji se prevoze za naplatu ili drugu vrstu naknade.
- 8.9. Ne dovodeći u pitanje zabranu komercijalnog prijevoza iz točke 8.8. ove Naredbe, Agencija od operatora može zatražiti da na pokaznim letovima osigura prisustvo nekomercijalnih putnika i tereta. U tom slučaju može se zahtijevati popunjenost putničke kabine do 50%, a putnici operatoru moraju dati privolu da su suglasni za sudjelovanje u pokaznom letu i postupanje po uputama/nalozima predstavnika Agencije.
- 8.10. Izvođenje neuobičajenih postupaka i postupaka u slučaju hitnosti nije dozvoljeno.
- 8.11. Inspektor Agencije koji provodi nadzor prekinut će nastavak provedbe pokaznih letova ukoliko u bilo kojem trenutku ocijeni da bi sigurnost mogla biti ugrožena.
- 8.12. U slučaju operatora koji se početno certificira za redovni zračni promet pokazni letovi moraju obuhvatiti reprezentativni odabir aerodroma na kojima će se redovni promet obavljati.
- 8.13. Na aerodromima na kojima će provoditi pokazne letove operator mora osigurati dovoljno vremena za obavljanje nadzora zemaljskih operacija od strane Agencije.
- 8.14. Operator mora biti osiguran u skladu s Uredbom (EZ) br. 785/2004.

9. Rezultati provedbe pokaznih letova

- 9.1. Voditelj nadzornog tima Agencije ocjenjuje provedbu Plana provođenja pokaznih letova uspješnom ili neuspješnom.

9.2. U slučaju da se tijekom pokaznih letova uoče nesukladnosti, Voditelj nadzornog tima Agencije ocijenit će mogu li se nesukladnosti odmah otkloniti dodatnim pokaznim letovima ili dokazivanjem na zemlji.

10. Stupanje na snagu

Ova Naredba stupa na snagu danom objave na službenoj Internet stranici Agencije.

Stupanjem na snagu ove Naredbe prestaje vrijediti Naredba o zrakoplovnoj sigurnosti ASO-2011-006.

U Zagrebu, 21.06.2021. godine

Za Hrvatsku agenciju za civilno zrakoplovstvo

Marin Puh

Direktor

